

Aktualitātes

Publicēts: 23.08.2020.

Atjaunināts: 21.04.2022.

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi un deinstitucionalizācija

Labklājības ministrija kopā ar Latvijas plānošanas reģioniem un pašvaldībām visā Latvijā īsteno projektu, kura ietvaros ar ES fondu finansējuma atbalstu pašvaldības varēs radīt plašu pakalpojumu klāstu, lai bērni, kas šobrīd dzīvo sociālās aprūpes centros, varētu augt ģimeniskā vidē un bērni ar funkcionāliem traucējumiem varētu saņemt sociālo aprūpi un rehabilitāciju savā pašvaldībā. Savukārt pieaugušie ar garīga rakstura traucējumiem atbilstoši savām iespējām un ar speciālistu atbalstu varēs izvēlēties dzīvot patstāvīgi un strādāt sev piemērotu darbu.

Tādējādi projekta ietvaros Latvijā notiks deinstitucionalizācija - lieli institucionālās aprūpes centri tiks aizstāti ar sabiedrībā balstītiem sociālajiem pakalpojumiem un ģimeniskai videi pietuvinātiem pakalpojumiem.

Vairāk informācijas par projektu [meklē šeit](#).

Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveidošana

Labklājības ministrija ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu līdz 2021. gadam pilnveidos sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmu. Tās ietvaros izstrādās un izmēģinās sabiedrībā balstītu pakalpojumu finansēšanas un atbalsta personas pakalpojuma ieviešanas mehānismus.

Īstenojot iepriekšminēto, būs nodrošināts atbalsta personas pakalpojums pilngadīgiem cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, tajā skaitā ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Tāpat plānota vairāku finansēšanas mehānismu izmēģināšana sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanā bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un pilngadīgiem cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem. Praktiskā izmēģināšanā iesaistīs 630 cilvēkus ar garīga rakstura traucējumiem un bērnus ar funkcionāliem traucējumiem.

Tādējādi paredzēts maksimāli izmantot un stiprināt paša cilvēka ar invaliditāti resursus un potenciālu, lai viņiem būtu iespēja nodrošināt pašaprūpes iespējas, ilgāk uzturēties savā dzīvesvietā un saņemt savām vajadzībām atbilstošus sabiedrībā balstītus pakalpojumus. Līdz ar to samazināsies nepieciešamība pēc ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumiem.

Pasākumu īstenošanā būs piesaistīti arī sadarbības partneri – pakalpojuma sniedzēji un tās pašvaldības, kuras ir plānošanas reģionu sadarbības partneri reģionu deinstitucionalizācijas projektu īstenošanā.

Iepriekšminēto paredz ar Centrālo finanšu un līguma aģentūru noslēgtais līgums par projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" īstenošanas uzsākšanu visā Latvijā. Projekta īstenošanu uzraudzīs Sociālo pakalpojumu attīstības padome.

Kopējais plānotais finansējums 4,72 milj. eiro, tai skaitā ESF finansējums 4,02 milj. eiro un valsts budžeta finansējums 709,06 tūkst. eiro.

Sociālo pakalpojumu pilnveidošanas un attīstības plāns 2022.–2024. gadam

Modernas un pieejamas sociālo pakalpojumu sistēmas attīstības ietvaros turpmākajos trīs gados plānots veicināt sociālo pakalpojumu attīstību, organizējot sociālos pakalpojumus maksimāli atbilstošus iedzīvotāju vajadzībām, uzlabojot iedzīvotāju ar invaliditāti iespējas dzīvot neatkarīgi un dzīvot sabiedrībā, kā arī veidojot normatīvo bāzi, lai mazinātu atšķirības sociālo pakalpojumu pieejamībā atkarībā no pašvaldības lieluma un iedzīvotāju blīvuma.

To paredz "Sociālo pakalpojumu pilnveidošanas un attīstības plāns 2022.–2024. gadam", kas 2022. gada 29. martā apstiprināts Ministru kabinetā. Plāns ir īstermiņa politikas plānošanas dokuments, kurš ir izstrādāts, lai nodrošinātu sociālo pakalpojumu attīstību turpmākajiem četriem gadiem.

Plāns paredz arī attīstīt atbalsta pakalpojumus bērniem ar iespējamu vai esošu invaliditāti, veidojot jaunus vai uzlabojot esošos sociālo pakalpojumus, kas mazina funkcionālā traucējuma ietekmi uz iedzīvotāju spējām aprūpēt sevi, būt sociāli aktīvam, un uzlabojot to pieejamību, veidojot sociālos pakalpojumus paliatīvās aprūpes klientiem, uzlabojot sociālās aprūpes institūcijās sniegto pakalpojumu kvalitāti un pilnveidojot institūciju infrastruktūru, tai skaitā, veidojot ģimeniskai videi pietuvinātas pakalpojumu sniegšanas vietas bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem un senioriem.

Tāpat tiks turpināts iesāktais virziens sociālā darba attīstībai, veicinot un stiprinot sabiedrības uzticēšanos sociālajiem darbiniekiem, kuri nereti ir pirmie un galvenie atbalsta sniedzēji noteiktās dzīves situācijās.

Sociālo pakalpojumu jomas pārvaldības stiprināšanas ietvaros ir paredzēts veidot integrētu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu plānošanas, koordinēšanas un finansēšanas sistēmu un organizēt izmēģinājuma projektus, veidot starpinstitutionālās sadarbības algoritmus un stiprināt pašvaldību starpinstitutionālās komandas sadarbību klientu gadījumu vadīšanā, paplašinot starpdisciplināro pieeju sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā.

[Sociālo pakalpojumu pilnveidošanas un attīstības plāns 2022.–2024. gadam](#)

<https://www.lm.gov.lv/lv/aktualitates-6>